

לישראל	ההגנה	צבא
צה"ל	דובר	חטיבת
צה"ל	דובר	לשכת
המידע	חופש	חוק
03-5698367/6365		טל':
תש"פ	אלול	ה'
2020	אוגוסט	25



לכבוד,
עו"ד אלעד מן
עמותת "הצלחה"

שלום רב,

הנדון: בקשתך לקבלת מידע בנושא הטסות אזרחים במסוקים

1. פנייתך בנושא שבנדון התקבלה והועברה לקבלת התייחסות הגורמים המקצועיים. להלן התייחסותנו:
2. לא אותר בצה"ל תיעוד הטסות אזרחים במסוקים בשנים אליהן מתייחסת בקשתך בפילוח המבוקש. משכך, לא נוכל להיעתר לבקשתך בעניין זה, בהתאם לסעיף 3(8) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998.
3. אשר לבקשתך לקבל את הנהלים, הפקודות וההוראות העוסקות בהטסת אזרחים במסוקי צה"ל, תפורט להלן התייחסותנו.
4. העקרונות הבסיסיים לאישור הטסת אזרחים במסוקים, לצרכים שאינם צבאיים, קבועים בהוראת משרד הביטחון (המ"ב). מטרתה של הוראה זו להגדיר את הגורמים המוסמכים לאישור הטסות כאמור, ולפרט את תהליך האישור, לרבות את הפרמטרים לבחינת הבקשות. באפשרותך לפנות לממונה על חופש המידע במשרד הביטחון בעניין זה, בהתאם לסעיף 5(8) לחוק.
5. ביחס להטסת הדרג הממלכתי הבכיר (שהטסתו מוסדרת אף היא בהוראת משרד הביטחון), ראוי לציין אף את הנחיית היועץ המשפטי לממשלה 1.1905 "שימוש ראש הממשלה במסוקים צבאיים למטרות מפלגתיות פוליטיות", הקובעת את העקרונות המנחים ביחס לשימוש של ראש הממשלה והדרג הממלכתי הבכיר במסוקים צבאיים.
6. נוסף על עקרונות אלו, ולאחר שהתקבל אישור הגורמים הרלוונטיים בהתאם להמ"ב (ככל שמדובר בהטסה שאינה לצרכים צבאיים), נבחנת בקשה ההטסה גם בהתאם לקריטריונים הקבועים בהוראת זרוע האוויר, אשר עוסקים בעיקר בתנאים המקצועיים לביצוע ההטסה. מרבית הוראת זרוע האוויר אינה עוסקת בביצוע הטסות לאזרחים. לאור זאת, נפרט להלן את החלקים הרלוונטיים מתוך ההוראה בהקשר זה.

7. ההוראה מגדירה את התנאים לאישור הטסה של אנשי צבא, ולפיהם נבחנות גם בקשות להטסות של גורמים שאינם צבאיים המוגשות בהתאם להמ"ב:
- א. טיסה תתאפשר רק אם אורכה 20 דקות לפחות, ובתנאי שהיא חוסכת לפחות 30 דקות ביחס לנסיעה ברכב.
 - ב. כלל הטיסות מוגבלות בהתאם לסך כלי הטיס שהוקצו למטרה זו - בין מסוק ל-2 מסוקים ליום, עד 2 מטוסים ליום.
 - ג. ככלל, השאיפה היא לביצוע ההטסה במטוס. מעבר ממטוס למסוק יבוצע רק אם הוא חוסך לפחות 30 דקות נסיעה ממונחת שבו מטוס יכול לנחות. במסוקים - מעבר מינשוף ליסעור יבוצע רק אם מספר הזכאים לטיסה עולה על מספר המקומות בינשוף.
 - ד. לא תצא טיסה ייעודית לנוסע אשר יכול להשתלב בטיסה קיימת במענה סביר (עד שעה הבדל בין זמן הטיסה הרצוי ע"י הנוסע לבין הטיסה הקיימת).
8. לאחר קבלת אישור משהב"ט (מקום בו ההטסה בוצעה בהתאם להוראת משרד הביטחון) ואגף המבצעים, הגורמים המוסמכים בח"א לאישור ביצוע הטסות לאזרחים במסוקים הם כדלקמן:
- א. אזרחים, לרבות אזרחי מדינה זרה, ביחס לכל סוג טיסה או משימה - ראש להק מסוקים והשתתפות;
 - ב. תובלת אזרחים העוסקים בעבודות עבור חיל האוויר - מפקד יחידת השליטה;
 - ג. תובלת עובדי צבא ומשפחות אנשי קבע ומדרגת קרבה ראשונה - ראש להק מסוקים והשתתפות;
 - ד. הטסה במסוק קרב - מפקד חיל האוויר.
9. עוד קובעת ההוראה, ככלל, כי תובלה ייעודית לאזרחים תאושר לבקשת לשכת הרמטכ"ל או חטיבת קשרי חוץ, במקרה של אזרחים רמי מעלה, או במקרה של תובלה ספציפית אשר הוזמנה במסגרת התכנון החודשי ואושרה. תובלה אחרת, אשר אינה לבקשת לשכת הרמטכ"ל או חטיבת קשרי חוץ או כזו שהוזמנה במסגרת התכנון החודשי, מחייבת קבלת אישור הגורם המוסמך -
- א. הטסת אזרחים בטיסה צבאית ייעודית, המצריכה אישור רמטכ"ל (כולל אזרחי מדינה זרה) - ראש המטה;
 - ב. הטסת כתבים ואנשי תקשורת המתלווים לטיסה צבאית - ראש להק בצעי אוויר;
 - ג. טיסות אזרחים לבסיסים, לבקשת הבסיס - מפקד הבסיס;
 - ד. אזרחים המתלווים למפקדים בכירים בחיל האוויר - באישור המפקד הבכיר;
 - ה. כל יתר טיסות האזרחים - באישור מפקד יחידת השליטה המרכזית.

10. אשר לבקשתך לקבל את הפקודות וההוראות העוסקות בהסעת אזרחים בכלי-רכב צבאיים: בהתאם לסעיף 8(4) לחוק, הרינו להפנותך לסעיף 6 לפקודת מטכ"ל 33.0209 "נסיעה מחוץ למסגרת התפקיד" המפורסמת במרשתת, באתר צה"ל בכתובת - אתרים/אתר -הפקודות www.idf.il/

בברכה,

מוסקוביץ'	צופיה	סא"ל
ומבצעי תקשורת	אסטרטגיה	רע"ן
ב/דובר צה"ל והממונה על חופש המידע בצה"ל		